

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Geloof het of niet, maar ergens verder weg in de ruimte is een planeet gevonden die aan enkele voorwaarden voldoet om levende wezens te huisvesten.

Mindergoednieuws uit de ruimte is er ook.

De hoeveelheid water op de maan dreigt tegen te vallen.

Voorts hebben we het even over de onrust in Frankrijk, over de stralingen van uw iPhone en over, jawel, de Metaverse.

Want misschien heb je helemaal geen bril nodig om er toch van te genieten.

Het is vrijdag 22 september van de standaard.

Is dit bits en atomen?

Het Pieter van Doren, Dominique Dekmeijen en uw gasteer Bart Obelaren.

Pieter, we beginnen meteen met goed nieuws,

want we hebben een planeet gevonden met een oceaan en dus met metaan, en dus misschien wel met leven.

Ja, met een aandruk op misschien.

Ondertussen hebben we toch weer vrolijk bezig.

We hopen dat het zo lang gaat.

Het gaat deze keer over K2-18B,

en zijn planeet rond de ster K2-18.

Op 120 lichtjaar van hier, dus relatief in onze geburen, in het sterrenbeeld Leo.

Ze zitten rond een rode dwerg,

dat zijn de meeste sterren waar we planeet rondvinden tegenwoordig.

En ze zitten daar in de leefbare zone,

de zone waarin water vloeibaar kan zijn.

En vloeibaar water is zoals we weten, heel nuttig en nodig voor leven.

De berekeningen zeggen nu dat er ergens tussen de min 30 en de plus 20 zijn.

Ideale temperatuur.

Ideale temperatuur.

Er zit bovendien metaan in de atmosfeer,

en op aarde is metaan een gast dat vooral gemaakt wordt door levende wezen.

Die alleen, dat kan ook op een andere manier gemaakt worden.

Maar goed, het is best leuk dat het door levende wezen gemaakt zou kunnen zijn.

Bovendien metaan verdwijnt snel, dus als je metaan in een atmosfeer vindt,

is er eigenlijk zo'n bron die het continu blijft aanmaken.

Maar nogmaals, het kan ook andere oorzaken hebben.

We blijven nog even denken dat het...

We hebben de planeet nu opnieuw bekeken met de James Webb telescope,

de alleneefste, die is een stuk scherper,

en die kan nu ook de atmosfeer van die planeet veel beter ontleden.

En nu blijkt er waarschijnlijk die metiel Sulphide.

En tussen die metiel Sulphide en die metiel Sulphide...

En nu ben je McLeod.

...is op aarde een gast dat gemaakt wordt door plankton,

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

door plantaardig plankton, dat de lucht ingaat,
dat er helpt wolken creëren.
Het bijzondere is dat die metaal Sulphide alleen gemaakt wordt door die levende wezen.
Er is geen enkele andere bron op aarde die die metaal Sulphide maakt.
Je zegt dat het op andere planeet ook zo is,
maar goed, we zitten er toch lekker dichtbij.
Alleen, de gegevens zijn nog vaag.
Het zit eigenlijk bijna nog in de ruis,
dus we moeten nog een jaartje langer meegegevens verzamelen,
zeggen de jongens, geven ons vooral geld.
James Webb heeft nog geen foto's gemaakt van die levende wezen.
Nee, alles wat wij hebben is uiteindelijk licht van de ster,
dat doorheen de atmosfeer van die planeet straalt,
op het moment dat die voordes er langs gaat,
wij kunnen dat licht apart isoleren van het veel sterke sterre licht.
En dan gaan we dat licht scheiden in kleurtjes,
en dan zie je allemaal streepjes opduiken.
Bij die kleurtjes is er licht.
Bij die specifieke golflengte zie je niks.
Bij die specifieke golflengte is er weer licht.
Je ziet een soort streepjescode,
en die streepjescode kun je weer omrekenen naar schijfkunde bestoffen.
Als er natrium in de atmosfeer zit,
dan zie je bij Geel een heel mooi lijntje.
Dat is de kleur van de natriumlampen die we ook op de snelweg zien.
Alleen, elk atoom heeft een hele reeks van die streepjes.
En als je veel atomen door elkaar ment,
heb je dus een gruwelijke soep van streepjescodes.
En dan moet je daar gaan uitleiden.
Als ik deze lijntjes allemaal zie, dat sabbelen met tilsulfide zijn,
maar ik ben hier helemaal zeker, want dit lijntje zie je ook in methylchloride.
En dat lijntje zou ook van waterstof kunnen komen,
en dan moeten we dat optellen en aftrekken.
Je hoeft ook een goede doel.
Jij bent skeptisch, hè? Je gelooft het niet echt.
Ik geloof niet echt in leven in het hele allen.
Ik denk dat wij ergens een schitterend ongeluk zijn,
dat wij de enige zijn.
Maar goed, ik denk dat er is maar één voorbeeld, dat zij bijzelf,
en dat is een beetje weinig om statistiek op te doen.
Je kunt niet echt beweren, er moet leven zijn.
Je kunt niet echt beweren, er kan geen leven zijn.
We moeten blijven snuffelen, en dat die met tilsulfide maken, toch wel leuk.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

En dat is wat de NASA nu gaat doen, blijven snuffelen.

Blijven snuffelen.

En wat kan je dan doen, eigenlijk?

Alles wat je kunt doen, is die James Webb telescope, blijven richten op die sterf en tegen al die andere astronomen zeggen, jongens gaan maar achteraan in de rij, ik ga nu even voor.

En dat is dus gegrandeerd gerusie, want het wordt gevochten voor elke seconde waarom je meestijdt met dat ding.

Ja, en als we dan inderdaad leven zouden vinden,

dan is het korte klein, dan veranderd alles.

Het helpt wel, als je kan zeggen,

ja, maar daar moeten we nog eens beter kijken, want...

Ja, absoluut.

Alle astronomen hopen op leven in het hele al en willen absoluut dat leven vinden.

Als we naar Mars blijven kijken en in Mars in de bodem blijven, graven, dat is omdat we hopen dat haar leven is.

En dat is jouw uiteraard bij die verre plan, die dan ook zo blijven hopen.

Misschien is er leven, en als er leven is, Dominique, dan hebben ze misschien ook een iPhone.

Dat is een onhandig bruggemaakt.

Ben je niet overtuigd?

Goedendorgaan.

Goedendorgaan.

Dankjewel, Dominique.

We hebben vorige week de iPhone 15 voorgesteld.

Een film maken, een high-res shot.

Een gaming-powerhouse gebouwd met aero-space-grade titanium.

iPhone 15.

En nu in Frankrijk begonnen ze zich plots zorgen te maken over de iPhone 12.

Ja, dat was een heel gek verhaal.

En het is nu blijkbaar opgelost.

Maar Frankrijk zei plots dat er een probleem is met die iPhone 12, die dus drie jaar oud is van elk jaar komt er zo'n iPhone uit.

Die heeft dat nog.

Ja, in 2000 kwam die iPhone 12.

En toen is die getest en bleek die helemaal in orde.

Maar nu, zegt Frankrijk, eigenlijk blijkt nu

dat die de stralingslimieten overschrijd.

Europese stralingslimieten, en die moeten onmiddellijk uit de handel.

En er was zelfs al sprake van alle bestaande iPhone 12s

teruggroepen naar de fabriek en dat soort dingen.

Want ja, die normen nemen we ernstig in Europa.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Welke straling is het?

De elektromagnetische straling.

Geen nucleaire, radioactieve straling.

Je zou radio straling kunnen zeggen.

Dus eerst zegt Apple, dat is plaukul.

Dat kan helemaal niet, die toestellen zijn helemaal in orde.

En dan zijn ze van, ja, het heeft misschien nog iets te maken met de rare manieren waarop ze in Frankrijk testen.

En nu hebben ze in tussend gezegd van,

kijk, op, is er een probleempje met die test?

Klik, hebben ze een kleine software-update uitgestuurd naar elke iPhone 12.

Nee, ik denk zelfs alleen maar naar elke iPhone 12 in Frankrijk.

Een kleine software-update zal daarmee wel in orde zijn.

Schubelsoft, hè.

En nu moet het natuurlijk Frankrijk checken of dat inderdaad zo is.

Ja, en dat is dus...

Denk je dat wel uit twaalfs al lang uit de omloop?

Ja, absoluut. Het lijkt een beetje een achtermoede gevecht.

Maar het is heel gek.

En niemand durft nu zeggen van, ha, ja, maar...

Oké, goed, ze zaten opeens een beetje boven die norm.

En daarvoor zaten ze er een beetje onder.

Maar die norm is, daar zit zoveel veiligheidsmaas op.

Dat is niet erg.

Maar als je begint te zeggen natuurlijk,

we hebben hier onze Europese norm.

Maar als je erover zit, is het helemaal niet erg.

Ja, dan heb je geen norm meer.

Dan heb je geen norm meer.

Dus dat gaat ook niet.

Het is ook logisch dat Europa dat zo streng doet.

En het gaat over straling.

En met name hoe dat die door het lichaam wordt geabsorpeerd.

En ik ben daar niet zo heel goed in.

Maar Pieter kan mij corrigeren als ik iets onverstellbaar dom zeg.

Maar het is zo dat...

Blijkbaar gaat men ervan uit.

Zolang je maar niet meer dan 40 watt per kilo van die straling in je lichaam krijgt, is het wel ruweg oké.

En dan heeft Europa de veiligheid van gemaakt.

Dus laten we maar een tiende daarvan doen.

Vier watt per kilogram.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Een standaardprocedure met dat soort dingen.

Ja, ja.

En dus daar zat plots die iPhone 12 over.

Namelijk 5,7 watt per kilogram.

Dus wat doe je daar dan mee?

Maar blijkbaar nu, in tussend,

blijkt het dus effectief dat exact datzelfde toestel met exact dezelfde test in 2020 er wel door raakt.

En het vermoeden is dus effectief,

of dat is wat Apple, denk ik, zegt dat er gebeurd zou zijn,

is dat door een reeks van software-updates over de jaren

dat het nu toch net ietsje meer straalt als je hem in de hand houdt.

Omdat dat is een belangrijk punt.

Dus je hebt stralingen wordt gemeten op drie manieren tegen je lichaam.

Roekzak, ja.

Dus als je in je zak gaat, ik denk dat dat dat is.

Dan aan je hoofd, en eruit, als het geen aantal meest gevoelig ligt.

En blijkbaar ook in je hand.

Hij zit vast in je hand, terwijl hij hem alleen maar...

Terwijl hij niet echt tegen je buel zit.

Dus blijkbaar, daar is de afstand waarop gemeten wordt wat kleiner.

Dat speelt de rol.

Maar het is ook zo, natuurlijk, dat een telefoon best wel weet

wanneer je hem aan je oor houdt.

En er zitten allerlei detectoren in.

Dus we weten niet precies wat Apple heeft gedaan,

maar het lijkt best wel denkbaar dat ze nu gewoon gezorgd hebben.

En die telefoon weet best waar hij is, al die sensoren zitten erin.

Als je hem gewoon in de hand houdt, moet hij nu weer wat minder zijn.

Met een software-update is dat dan geregeld.

Enkel in Frankrijk.

Ondertussen hier in België is dat ook grondig bekeken.

Bij ons is dat het BIPT, dat soort dingen, geloof ik,

verantwoordelijk is voor die stralingsdingen.

Maar minister Mathieu Michel heeft al gezegd van dat het best wel veilig is.

In ieder geval, ja, er was nooit echt een twijfel aan dat het veilig is.

Maar je moet, ja, als je normen hebt, moet je...

Die discussie natuurlijk vooral in Franstalig-België geweest,

omdat ze daar de Franse media lezen.

Tot in Vlaanderen was het eigenlijk niet zo erg geraakt.

Maar daar heb je nu gelukkig veramelingen aangevraagd.

Ja, en het is belangrijk.

Men houdt ons veilig. Europa houdt ons veilig.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

En dat is dan weer een warm gevoel.
En dan dukt...
Niet te veel warmte, want dat is ongezond.
Dan dukt hem ook op een knopje.
En dan lost je het probleem van op afstand op.
Pieter, dan kom ik weer bij jou.
En zonder bruggetje, Dominique.
Ja, dat is veilig.
We gaan het gewoon hebben over onze armen.
En waarom die zijn, zoals ze zijn.
En bovendien zijn onze armen de reden waarom wij,
als mensen succesvol geweest zijn,
naar dit moment de heerste ster aarde zijn.
Wat hebben we geleerd?
Het zit niet in ons verstand, het zit in onze armen.
Het zit in onze armen.
En ons verstand heeft daar wat geprofiteerd.
Ah, voilà.
Het blijkt dat het veel gemakkelijker is
om in een boom omhoog te klimmen,
om er weer uit te klimmen.
Vraag maar in elke kat.
Vraag het in elke rotsklimmer.
Die zullen dat ook zeggen.
Afdalen is veel moeilijker dan klimmen.
En eigenlijk hebben we ons daar verder nooit vragen bijgesteld.
Maar nu zijn er mensen van Dark Malt College in Engeland.
Je hebt er dus beter bekeken.
En die hebben eens gekeken wat gebeurt er eigenlijk
als wij paal klimmen.
Als wij omhoog klimmen in een paal,
dan leggen wij armen en benen rond die paal
en trekken we onszelf omhoog, duwen we ons met onze voeten af.
Ja, je moet vooral op je benen duwen.
Je werkt wel met je benen,
maar je hebt ook je armen nodig en al ligt.
Je handen zitten ongeveer op schouderhoofd, als je dat doet.
Je gaat nooit heel hoog boven je hoofd grijpen
en zo proberen om in die paal te kruipen.
Je houdt je armen redelijk in de buurt van je schouders.
Dat doen alle dieren, dat doen alle primaten,
dat doen alle apen.
Maar als we terug naar beneden komen,

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

dan grijpen we met onze armen veel hoger in die paal.
Ver boven ons hoofd en laten we ons bijna naar beneden glijden,
zoals een brandweerman van een paal gaat.
Dat is met haar armen boven het hoofd.
Wij en de mensapen zijn de enige dier die dat kunnen.
Wij hebben hele soepel schouders,
waardoor wij in staat zijn om onze voortpooten, zeg maar,
heel hoog boven ons te brengen.
Wij kunnen een hele cirkel maken met onze armen.
Proberen maar eens met je benen, dat gaat niet.
Je heupen zijn niet in staat om met je benen een hele cirkel te maken.
Lukt niet met de schouders, lukt dat wel.
Misschien Cristiano Ronaldo kan dat, denk ik.
Dat zijn misschien de partners.
Maar onze schoudergevrucht is een stuk ondieper dan ons heupgevrucht.
En mensapen, en wij horen bij de mensapen,
zijn de enige die dat hebben.
Een normale kleine aap, als die in een boom gaat,
die kan helemaal die schouders niet zo ver strekken
en die armen zo ver boven zijn hoofd brengen.
Want dat schoudergevrucht laat dat niet toe, bij ons wel.
Ook ons ellebooggevrucht.
Wij kunnen onze armen helemaal compleet uitstrekken.
De meeste dieren kunnen dat niet.
Bijna compleet, maar niet dat wij kunnen...
Wij kunnen eigenlijk overstrekken en we hebben ook heel soepel polsen.
En dat allemaal maakt dat wij in staat zijn om vlot en veilig uit een boom te klimmen.
Wat voor chimpanzees zijn aanvormd en ook zeer nodig was.
We kunnen meer in en uit een boom.
We kunnen meer, want door die schouder
zijn wij in staat om bovenarms te werpen.
En als we patang spelen, dan noemen we dat onderhands.
Maar als we iemand willen raken met een steen
en het moet goed raak zijn, dan gooien we bovenhands de hand boven de schouder.
En wop, als we speerwerpen, hetzelfde.
Arm boven de schouder en wij zijn in staat om die speer te werpen.
Want ons weer in staat gesteld heeft om grotere dieren te eten.
En dat gaan we weer voedselen van onze hersenen.
En onze hersenen gaan groeien en zovoort, en zo verder.
Uiteindelijk, mens de speerwerper, is de mens die de wereld veroverd heeft.
En dat tanken we weer aan het feit
dat onze voorouders zeer oud waren in uitbomen klimmen.
En hoe weten we dat nu allemaal?

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Ze hebben chimpanzees in het wild in Uganda gaan filmen
toen die in en uit bomen klommen.
En ze hebben manga bij, dat zijn kleine aapjes,
gaan filmen in Ivoorkust, ook toen die in en uit bomen klommen.
Die kleine aapjes doen dat met de armen dicht bij de schouders.
De grote aapen doen dat inderdaad met de armen gestrekt.
En schrijven ze onderaan hun artikel
bij dit onderzoek zijn geen dieren mishandeld.
We hebben het in het wild gekeken.
En helemaal leuk, een hele nieuwe achteraan het artikel.
Vaak staat daar ook nog zoiets als bij de auto's melden
dat er geen belangenvermenging is.
In medisch onderzoek bijvoorbeeld van ik heb geen aandelen
in het bedrijf, waarvan ik hier de pilletjes onderzocht heb.
En onder dit artikel staat nu, en dat is nieuw,
We have not used AI-assisted technologies
in creating this article.
Hallo, dominiële.
Speciale best, van niet.
Dus we hebben dat dominiëk geluisterd.
Het is nu van belang om te kunnen zeggen we zijn helemaal AI-vrij.
Dankjewel, Pieter.
Nu dringt het brugje zich op.
Er komt nu geen brugje.
Dominic Sax is dan jou, maar we gaan toch eerst even naar de reclame.
En dan hebben we het over de Metaverse.
Artificiële intelligentie maakt je werk niet alleen efficiënter,
maar ook meer werkbaar en veiliger als je het verstandig inzet.
Hoog tijd om erover bij te leren dus.
Kriebelt het om met AI aan de slag te gaan?
Vaja, de Vlaamse AI-academie,
verzamelt meer dan 400 cursussen voor beginners en gevorderders
op vaja.de.
Vaja is een samenwerking van alle Vlaamse universiteiten
en hoge scholen en is deel van het Vlaams beleidsplan AI.
Boest je carrière met AI en begin met bijleren op vaja.de.
Dominic, zoals beloofd, komen we terug bij jou over de Metaverse.
En er is goed nieuws, want je hoeft geen VR-bril meer te hebben
om daar te kunnen rondneuzen, heb ik dat juist?
Het is wel dubbel goed nieuws.
Dus geen VR-bril meer nodig en je hebt wel benen nu in de Metaverse.
Dus twee keer heel goed nieuws.
Dus hoe zou het nog zijn met de Metaverse?

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Dat is eigenlijk een vraag.
We hebben er niet meer zoveel over.
En vorig jaar was er niks anders.
En nu hebben we het alleen over generatieve AI.
Over generatieve AI, zo gaat dat soms een beetje in de tekstver.
Maar hoe zit het nu met de Metaverse?
Wel, men blijft er aan bouwen.
Meta met name, het bedrijf dat vroeger Facebook heette
en dat zo'n 10 miljard per jaar pompt in dat Metaverse.de.
En dat is fenomenaal veel geld.
Daar wordt meer en meer meegelaggen.
Dat is allemaal weggegooid geld.
Maar ze blijven bezig. Waar zijn ze nu meer bezig?
Twee heel belangrijke dingen.
Dat je er nu zonder bril ook in kan.
Die Metaverse van Meta en hun prototype daarvan is die Horizon Worlds.
Wat is eigenlijk een sociaal netwerk?
Een speelruimte waar je allemaal in avatarvorm als een 3D avatar rondloopt.
Rond zweeft, eigenlijk moet je me zeggen.
Want dat gaat daar weer over die benen.
Je hebt geen benen daar.
Maar het is een 3D-wereld waarin je rond zweeft.
Met ideeën was altijd van als je vrienden er dan ook bij willen,
maar die hebben nog geen questbril gekocht,
dan kunnen ze gewoon op je smartphone meekijken.
En dan is het alsof ze via een piepklein venstertje in de kant van de Metaverse.
Van op afstand meekijken naar al de pret die andere mensen daar
in de echte Metaverse hebben met een VR bril.
Het is niet helemaal zo gelopen, want er zijn gewoon niet genoeg mensen
die met die quest in die wereld zitten.
Dus de verkopen is een sleutelraad in plaats van bril.
Wel, er is een stieke beverschrijving gebeurd.
Zo, dus het is nu niet meer zo van als je echt wil,
kan je meekijken met je smartphone.
Het wordt nu meer van, die Metaverse is gewoon voor iedereen.
Of je nu een VR bril hebt of niet.
En de bedoeling is nu echt om te zorgen dat we dat ze daar iets hebben,
dat best wel leuk is op je computerscherm of op je smartphone.
Dat betekent, dat is een ander concept van hoe je erover nadenkt.
Laten we iets gewoon maken dat 3D's,
die elkaar rondlopen in 3D met elkaar zien en leuke dingen doen.
Maar dat hoeft niet noodzakelijk zo'n loge,
zweterige VR bril waarvan de batterijen meteen leeg zijn aan te past te komen.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

En dat is heel slim.
En het ander dat ondertussen veranderd was,
is dat in het begin was er in die Horizon Worlds helemaal niks te doen.
Dat kan één van de redenen zijn dat er ook niemand rond hing.
En nu beginnen ze daar meer en meer activiteiten te verzinnen.
En dat zijn eigenlijk, wat zijn dat? Games.
Dat zijn speletjes.
En er is nu een speletje dat ze proberen te lanceren.
En dat heet Super Rumble.
En je loopt rond met geweren, je schiet op elkaar.
Het doet een beetje, als je het zo beschrijft,
denken aan Parkweg Fortnite.
Want daar was het hele idee voor die met de verse uiteindelijk ontstaan.
Vier, vijf jaar geleden bleek opeens dat alle kinderen
in zo'n 3D-wereld rondlopen en op elkaar schieten in Fortnite.
Goh, misschien was dat wel de toekomst.
Maar 3D, op een beeldscherm, dat is maar het halve werk.
Laat ons dat dan met zo'n bril doen.
Men dacht dat we het helemaal gevonden had.
En nu is men een beetje terug bij af.
En nu wordt eigenlijk Horizon Worlds zelf een soort Fortnite.
En ja, we gaan zien of dat dan werkt.
In België kunnen we nog altijd niet in Horizon Worlds.
Dus het spelstuk kunnen we eigenlijk nog niet op.
Wel het werkstuk dat dan Horizon Work Rooms heet.
Wat ik als een hele fijne omgeving vind.
Om in mijn quest in te zetten, maar dat speelden kunnen we nog niet in.
Maar daar gaan we dus die games zoals die Super Rumble kunnen spelen.
Maar die zou je vandaan ook in een app op Android kunnen spelen.
Maar dat is ook nog niet voor iedereen.
Dus nog een beperkt aantal mensen die dat nu kunnen uitproberen.
Maar de verwachting is dat dat dan met kort voorveel meer mensen is.
Dat is supertof.
Maar nu moet je mij toch nog iets vertellen over die benen.
Ja, toen ze uitkwamen met die Horizon Worlds...
Moest iedereen een beetje lachen.
Je ziet het nog af.
Je hebt daar een bovenliggaan, een cartoonversie van je gezicht.
En je ziet ook een cartoonversie van het gezicht van je vrienden.
En je ziet hun arme bewegen en die maken de echte bewegingen die je in het echt maakt.
Maar aan het onderlijf stopt het meteen.
En dat ze daar nog niet over nagedacht hadden?
Er waren een hele poelrekenende voor.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Ik heb ook altijd gedacht...
Dus in die eerdere 3D-wereld, Second Life, 20 jaar geleden...
Die ook gewoon op een vlak scherm zich afspeelde.
Dat leek toch heel erg op die Horizon Worlds van u.
Maar daar deden ze met die onderbenen van alles...
Waar, denk ik, meta het bedrijf niet mee gaat associëren.
Dus dat heeft waarschijnlijk ook wel een klein beetje een rol gespeeld.
Maar dan vorig jaar, al vol jaar geleden, als zegt Zuckerberg...
We hebben dat opgelost.
Je krijgt voortaan benen in onze metaverse.
En dat heeft dan nu nog een vol jaar geduurd.
En nu schijnen die benen er ook in erbij te komen.
Nee, het is best wel moeilijk.
Want in die VR-bril zitten een aantal camera's.
En die camera's zien letterlijk zijn je handen.
Als je naar boven kijkt en je houdt je armen achteruit,
weet die bril niks.
Maar op het moment dat hij je handen ziet, dat wordt ook echt wel gebruikt.
Als je met je duim en je wijsfingers samenkomt, geef je een commando door.
Je handen kan die zien.
Dan kan die ongeveer raden waar je arm zit.
Maar je voeten, die zie je even als je naar beneden kijkt.
Normaal zie je dat.
En er is op die bril geen logische plek waar een camera zou kunnen zitten...
die echt je benen ziet.
Je moet altijd een beetje raden.
Natuurlijk, hoe meer camera's, hoe beter.
Daarom Apple, deze zomer, zijn Vision Pro bril.
En dat is een veel duurdere versie van die quest.
Die heeft veel meer camera's en veel betere camera's.
En die weet wel ongeveer waar je benen zitten.
Maar die questbril van Meta...
en waarschijnlijk ook de nieuwe versie van de quest 3bril,
waar ik best wel nieuwsgierig naar ben...
die zal waarschijnlijk ook niet echt je benen kunnen zien.
Dus wat komt er dan aan te pas?
Artificiële intelligentie, die ongeveer raden.
Als we ongeveer weten hoe je z'n hoofd draait en waar je daar net stond...
kunnen we wel grosse modo raden waar die benen ongeveer staan.
En we zetten die daar dan.
Wat alweer bewijst, dat natuurlijk die hele AI-golf die we dit jaar zien...
uiteindelijk wel kan helpen om die Metaverse-golf...
die we nu een beetje uit het oog zijn verlooiden...

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

om die Metaverse-golf toch te realiseren vroeg of laat.
Zeker dan mij.
Dat hadden we al een beetje door Dominique, en dat het vroeg of laat zou zijn.
Dan gaan we of Ronde en Magpieter zijn beste beentje voorzetten, nu waar...
Ja, dat was een bruggoedje.
De sterpe van de week.
En de sterpe van de week bevindt zich op de man deze keer.
Dus vlakbij? Ja.
We gaan even terug naar 1972.
Toen de laatste mensen van de maan afstapten.
Dat was Jean Seunen.
En die zei toen dat ik nu de laatste stap zet op de maan.
We komen in nooit met de maan.
Voor soms een tijd kwam ze, maar dan zei hij er ook bij...
maar we geloven dat het niet langs al duurt, en dat we zei niet terug.
Nu 45 jaar later is hij gestorven...
en hij was nog steeds de laatste die je ooit op de maan gezeten had.
Maar dat is ondertussen plots veranderd.
Nu wil iedereen naar de maan.
Elon Musk wil naar de maan.
De Amerikanen willen naar de maan.
De Israëlië's willen naar de maan.
De Indië's willen naar de maan.
Met zijn stussenstation voor een lange gereis, dacht ik.
En ze hopen dat dat een stussenstation wordt...
voor inderdaad het uiteindelijke doel om Mars te bereiken.
Nu, de maan is geologisch totaal in actief...
maar die was serieus belaagd door de zonnestraling.
Er zijn geen wolken, er is geen atmosferische zon.
Het knalt recht op die maan af.
In de zon is het plus 120, een meter verder in de schaduw,
is het minder 130.
Dat zijn serieuze temperatuurverschillende.
Dus waar die grens over de maan heenschuift...
kun je in denken dat daar getrokken wordt.
En dat leidt tot bevingen.
Die waren heel stabiel.
Maar nu hebben we...
ja, hi.
En als je tegenwoordig een artikel gepubliceerd wil krijgen...
moet het woord, eh, hi, erin staan.
Dus we hebben mensen van Caltech Universiteit gezegd...
we gaan die dingen uit 72 eens opnieuw bekijken.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

En we gaan er nu eens artificieel intelligentie doorheen.
En wat bleek?
Ook morgens is het een hele lichte beving.
En ze konden zien de bron van die aardbeving...
in het AP Centrum liggen net op de landingsplaats van Apollo 710.
Oké.
Wat bleek?
Op die landingsplaats staan nu nog steeds de landingspoten...
van de maanlander.
Die heeft ook gediend als startplatform.
3, 2, 1...
De rest is terug omhoog gegaan.
Maar die poten zijn blijven staan.
Die zijn wel metaal.
Right away, Houston.
En ze morgens, als die opwarmen...
al gebeurt er net zoals thuis de chauffage.
Als je die opwarmen...
Je begint te tikken, je begint te tikken.
Die poten tikken ook.
En dat getik is dus heel zwak.
Maar net genoeg, want die is maar meters gemeten.
Les van het verhaal.
Volgende landingsdingen maak je van Composite en Niva metaal.
En dan heb je er geen last mee van.
Actiekel gepubliceerd.
Maar we zijn het al.
Iedereen is naar de maan.
3, 2, 1, 0.
Lift off, normal.
India heeft Kandrayaan 3.
We kunnen zien de honorebel prime minister, Srinarendra Modiji...
die is hier te encourageen.
En hij is kritiek op de visuals.
Om de maan gezet.
Hij is op dit moment in slaap.
Als het goed is, wordt hij vandaag weer wakker.
Ik kan die verder gaan meten, maar hij heeft nu al booringen gedaan.
Een stukje onder de bodem.
Kijken hoe het daar met de temperatuur zit.
En dat valt zwaar tegen.
Die welke is dat?
Die is gemiddeld zo rond de min 80.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Maar om ijs stabiel in de bodem te bewaren,
moet je tot min 160 afkoelen.
Bij min 160 sublimeert ijs al verdampt ijs.
Op dit moment tankt men aan de zuidpool van de maan.
Er zit heel veel ijs onder de grond.
En dat moeten we hebben, want dat maakt dat een mooi tussentastie onder de maan kunnen maken.
Van dat ijs maken we water.
Van dat water maken we zuurstof om te ademen.
En nog waterstof voor de raketbrandstof zalig.
Ijs juppie.
Maar dus?
Maar dus...
Het is daar niet koud genoeg om diep onder de grond ijs te bewaren.
Een deel van het ijs waarom ze dachten dat het er zat...
Dat zal niet zijn.
...vergeet het.
En dan is er al een andere groep van de Universiteit van Arizona.
Die hebben de geologie van de maan opnieuw grondig bestudeerd.
En die zeggen nu, die kraters die je daar zit,
die altijd in de schaduw liggen waar nooit zon komt en waar dat ijs vast zit,
die kraters zijn allemaal jonger rond 2,5 miljard jaar.
Dat wil zeggen, die zijn allemaal jonger dan de tijd
dat de maan nog vulcanisme had en zelf nog water uit zijn binnenste naar buiten stoten.
Dat water is niet neergeslagen in die valet, want die waren er helemaal nog niet.
Als er daar water zit, is dat water dat later met meteorieten aangekomen is.
Dus heel veel zal dat toch niet zijn.
Dus dat tussenstation moeten we ons toch geen vragen bijstellen.
En Elon Musk en de Mars fanaten zeggen dat al lang.
Jongens, je moet de maan...
Bij maan moet je niet denken aan de Grieksmaan Godin Syrenen,
maar moet je denken aan Syrenen.
Eentje dat je afleidt van je werkelijke doel.
Ja, ja, dus laat ons niet dat veel bezig zijn.
Je moet er recht naar Mars gaan, want de maan zit niks leukst.
Vergeet die maan.
Of we moeten naar die planeet gaan waar je het in het begin over had.
In zijn naam hebben we nu even zondag.
Maar daar gaan we ook mensen vinden.
Goed.
Peter van Doord, Dominic Dijkman, het was wel weer in genoeg.
Dank jullie wel.
Dit was Bits en Otome, onze wekelijkse podcast over wetenschap en technologie.
Bedankt voor het luisteren.

[Transcript] DS Vandaag / Bonus. Bits&Atomen: We hebben een planeet gevonden waar leven kan voorkomen

Alle credits van de podcast die je net hoorde,
vind je op standaard.be, schijnenstrip, podcast.
Reageren kan via podcastatstandaard.be.
Volgende week zijn we opnieuw.